

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 05 tetor 2020
Nr. ref.:RK 1625/20

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI243/19

Parashtrues

Muhamet Idrizi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 290/2019,
të 21 tetorit 2019**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Muhamet Idrizi, me vendbanim në Komunën e Vitisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi [PML. nr. 290/2019] i 21 tetorit 2019 i Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme).

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, përmes së cilit, sipas pretendimit të parashtruesit të kërkesës i janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të tij të garantuara me nenet 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafin 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Më 30 dhjetor 2019, parashtruesi i kërkesës, dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 9 janar 2020, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bajram Ljatifi Gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Selvete Gërxhaliu Krasniqi dhe Gresa Caka Nimani.
7. Më 9 janar 2020, avokati Shemsedin Pira dorëzoi në Gjykatë një kërkesë në emër të parashtruesit të kërkesës.
8. Më 30 janar 2020, Gjykata e njoftoi parashtruesin e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi sqarim nëse përfaqësohet nga avokati Shemsedin Pira apo jo.
9. Më 5 shkurt 2020, parashtruesi i kërkesës njoftoi Gjykatën se ai nuk përfaqësohet nga asnjë avokat përfshirë këtu dhe avokatin Shemsedin Pira, këtë e dëshmoi duke bashkëngjitur revokimin e autorizimit të noterizuar.
10. Gjykata e njoftoi dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme, gjithashtu njoftoi edhe avokatin Shemsedin Pira, për revokimin e tij nga ana e parashtruesit të kërkesës.
11. Më 15 korrik 2020, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë një urgjencë.

12. Më 16 shtator 2020, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Më 29 dhjetor 2008, Prokuroria e Qarkut në Gjilan (në tekstin e mëtejme: Prokuroria e Qarkut), ngriti Aktakuzën [PP. nr. 168/08] ndaj parashtruesit të kërkesës, nën dyshimin e bazuar se ai në bashkëveprim me Sh. I. dhe i ndihmuar nga E. I., kishte kryer veprën penale të përcaktuar në nenin 147 (Vrasje e rëndë) në lidhje me nenet 20 (Tentativa) e 23 (Bashkëkryerja) dhe nenin 328 (Mbajtja në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve) të Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPK), pasi më 2 shtator 2008, kishte tentuar të privojnë nga jeta R. E. dhe Sh. E.
14. Më 8 qershor 2009, Gjykata e Qarkut në Gjilan (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Qarkut) përmes Aktgjykimit [P. nr. 25/2009] e liroi parashtruesin e kërkesës nga akuzat e cekura më lart, ndërsa personin që pretendonte se kishte ndihmuar kryerjen e veprës penale, përkatësisht, E. I. e liroi nga akuza për kryerjen e veprës penale të përcaktuar me nenin 147 i KPPK-së, ndërsa e shpalli fajtor për kryerjen e veprës penale të përcaktuar me nenin 328 të KPPK-së.
15. Prokuroria e Qarkut parashtroi ankesë kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës së Qarkut në Gjykatën Supreme për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe konstatimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike, me propozimin që çështja të rikthehet për rigjykim. Parashtruesi i kërkesës dhe E. I. paraqitën përgjigje në ankesën e Prokurorisë së Qarkut, duke kërkuar që ajo të refuzohet si e pabazuar.
16. Më 7 mars 2012, Gjykata Supreme, përmes Aktvendimit [AP. nr. 393/2012] e aprovoi ankesën e Prokurorisë së Qarkut si të bazuar dhe e anuloi Aktgjykimin [P. nr. 25/2009] e Gjykatës së Qarkut sa i përket parashtruesit të kërkesës dhe çështjen e ktheu në rigjykim.
17. Më 22 nëntor 2017, Gjykata Themelore, përmes Aktgjykimit [PKR. nr. 107/2012], e shpalli fajtor parashtruesin e kërkesës për kryerjen e veprës penale të përcaktuar me nenin 147 (Vrasje e rëndë) në lidhje me nenin 20 (Tentativa) dhe 23 (Bashkëkryerja) të KPPK-së dhe e dënoi me 3 (tri) vite burgim. Ndërsa, akuza për kryerjen e veprës penale të përcaktuar me nenin 328 (Mbajtja në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve) të KPPK-së u refuzua. Përmes të njëjtit Aktgjykim, i akuzuari E. I., u lirua nga akuza.
18. Ankesë kundër Aktgjykimit të lartcekur parashtruan edhe parashtruesi i kërkesës edhe Prokuroria Themelore në Gjilan (në tekstin e mëtejme: Prokuroria Themelore). I pari, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale, konstatimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit mbi sanksionin penal; ndërsa i dyti, përkatësisht Prokuroria Themelore, për pjesën liruese të Aktgjykimit për të akuzuarin E.I., dhe për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe në

lidhje me sanksionin penal për veprën penale për të cilën parashtruesi i kërkesës ishte shpallur fajtor.

19. Më 19 prill 2018, Gjykata e Apelit përmes Aktgjykimit [PAKR. nr. 108/2018], refuzoi ankesat e Prokurorisë Themelore dhe të parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktgjykimin e lartcekur të Gjykatës Themelore, përkatësisht Aktgjykimin [PKR. nr. 107/2012] e 22 nëntorit 2017.
20. Parashtruesi i kërkesës dhe mbrojtësi i tij, ndaras, parashtruan kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit [PAKR. nr. 108/2018] të Gjykatës së Apelit në lidhje me Aktgjykimin [PKR. nr. 107/2012] e Gjykatës Themelore, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljes së ligjit penal. Në kërkesat e tyre ata pretenduan, ndër të tjera, se Gjykata Themelore, duke ndryshuar përshkrimin e veprës penale dhe duke konstatuar se parashtruesi i kërkesës veprën penale e *"ka kryer me persona tani për tani të panjohur"*, ka tejkaluar akuzën në kundërshtim me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPRK). Prokurori i Shtetit përmes parashtrësës [KMLP. nr. 155/2018], paraqiti përgjigje në kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë, duke propozuar që ato të refuzohen si të pabazuara.
21. Më 18 tetor 2018, Gjykata Supreme, duke vepruar sipas kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë të parashtruar nga mbrojtësi i parashtruesit të kërkesës, përmes Aktgjykimit [PML.nr.226/2018] e refuzoi si të pabazuar këtë kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit [PAKR. nr. 108/2018] të Gjykatës së Apelit në lidhje me Aktgjykimin [PKR. nr. 107/2012] e Gjykatës Themelore.
22. Më 3 dhjetor 2018, Gjykata Supreme, duke vepruar sipas kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë të parashtruar nga i dënuari, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, përmes Aktgjykimit [PML. nr. 293/2018] gjithashtu e refuzoi si të pabazuar këtë kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit [PAKR. nr. 108/2018] të Gjykatës së Apelit në lidhje me Aktgjykimin [PKR.nr.107/2012] e Gjykatës Themelore.
23. Më 30 nëntor 2018 përkatësisht më 14 janar 2019, parashtruesi i kërkesës dhe mbrojtësi i tij dorëzuan në Gjykatë kërkesat e tyre, të cilat u regjistruan si KI187/18 dhe KI11/19.
24. Më 29 korrik 2019, Gjykata vendosi që kërkesën KI187/18 ta shpallë të papranueshme, ndërsa kërkesën KI11/19 e shpalli të pranueshme për shqyrtim në merita dhe konstatoi se në Aktgjykimin PML. Nr.293/2018, të 3 dhjetorit 2018 të Gjykatës Supreme ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 [E Drejta për një Proces të Rregullt] të KEDNJ-së.
25. Më 21 tetor 2019, Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit [PML.nr.290/19] refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruesit të kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

26. Parashtruesi në kërkesën pretendon se Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit [PML nr. 290/2019] të 21 tetorit 2019, i ka shkelur të drejtat dhe liritë themelore të tij të garantuara me nenet 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.
27. Parashtruesi i kërkesës specifikisht pretendon se të drejtat e tij të garantuara me nenin 30 dhe 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së janë shkelur sepse përfaqësuesi i tij nuk e ka mbrojtur në mënyrën e duhur gjatë procesit gjyqësor dhe sipas parashtruesit të kërkesës, mbrojtjen e ka bërë në kundërshtim me paragrafin 7 të nenit 11 të Ligjit nr. 03/L-117 për Avokatinë të 25 marsit 2009 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji për Avokatinë), sepse ka pasur konflikt interesi, fakt ky për të cilin, parashtruesi i kërkesës nuk ka qenë i informuar. Sipas parashtruesit të kërkesës, avokati i çështjes Sh. P., ka qenë gjithashtu mbrojtës i personit R. E. në një çështje tjetër penale, por i cili gjithashtu ka qenë dëshmitari kryesor në procesin penal kundër parashtruesit të kërkesës. Për më tepër, sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, avokati në fjalë ka reflektuar neglizhencë të dukshme dhe të vazhdueshme gjatë mbrojtjes së tij.
28. Më tej parashtruesi i kërkesës thekson se (i) avokati i tij nuk është angazhuar mjaftueshëm dhe nuk ka përgatitur argumentim ligjor bindës, gjë për të cilën ai pretendon se i janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ, që kanë të bëjnë me mbrojtje të efektshme gjatë procesit gjyqësor, dhe (ii) se angazhimi i avokatit të tij ka qenë minimal, si dhe nëpër shumë seanca gjyqësore ka dërguar ndonjë avokat tjetër që ta zëvendësojë dhe se nuk ka prezantuar fare gjatë shqyrtimeve gjyqësore.
29. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se Aktgjykimet e Gjykatave të rregullta, janë përfshirë në shkelje esenciale të dispozitave penale nga neni 384 paragrafi 1 nën paragrafi 1.10 dhe 1.12 lidhur me nenin 370 të KPPRK-së.
30. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që të deklarojë kërkesën e tij të pranueshme; të anulojë të gjitha vendimet e gjykatave të rregullta dhe, ta kthejë çështjen e tij në rivendosje në gjykatën e shkallës së parë.

Pranueshmëria e kërkesës

31. Gjykata së pari shqyrton nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
32. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

33. Në vazhdim, Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë siç janë të përcaktuara me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet neneve 47 [Kërkesa individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
[Kërkesa individuale]

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund të ngrejë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49
[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor [...]”.

34. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i cili konteston një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin [PML. nr. 290/2019] e 21 tetorit 2019 të Gjykatës Supreme, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj. Në këtë aspekt, kërkesa e parashtruesit të kërkesës është në përputhshmëri me kriteret e përcaktuara me paragrafin 1 dhe 7 të nenit 113 të Kushtetutës dhe nenin 47 dhe 48 të Ligjit. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatin e përcaktuar në nenin 49 të Ligjit.
35. Përveç kësaj, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara në rregullin 39 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 39 (2) i Rregullores së punës përcakton kriteret në bazë të së cilave Gjykata mund të shqyrtojë kërkesën, duke përfshirë kriterin që kërkesa të mos jetë qartazi e pabazuar. Specifikisht, rregulli 39 (2) përcakton që:

“(2) Gjykata mund ta konsiderojë kërkesën të papranueshme, nëse kërkesa është qartazi e pabazuar, sepse parashtruesi nuk dëshmon dhe nuk mbështetë në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

36. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se, përkundër rishikimit të rastit të tij nga Gjykata Supreme, me vendimin e kontestuar është shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së. Parashtruesi i kërkesës po ashtu pretendon i janë shkelur të drejtat e tij të garantuar me nenin 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] të Kushtetutës, për arsye se nuk është mbrojtur mirë nga ana e avokatit të tij.
37. Gjykata fillimisht rikujton se në Aktgjykimin e saj në rastin KI187/18 dhe KI11/19, kishte gjetur shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë pasi që Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, PML. nr. 293/2018, i 3 dhjetorit 2018, i Gjykatës Supreme ishte nxjerrë në kundërshtim me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së sepse (i) është nxjerrë nga përbërja e një Kolegji, në të cilin në kundërshtim me dispozitat përkatëse të procedurës penale, dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së e të Gjykatës, kishte marrë pjesë gjyqtari i cili gjithashtu ishte pjesë e vendimmarrjes në fazat e mëhershme të çështjes së njëjtë penale, përkatësisht kishte marrë pjesë si anëtar i trupit gjykues në Gjykatën e Qarkut kur është vendosur për akuzën penale të parashtruesit të kërkesës e edhe si anëtar i Kolegjit kur është vendosur për kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme; dhe në rrethana të tilla, (ii) dyshimet legjitime për mungesën e paanësisë së gjykatës janë objektivisht të justifikueshme.
38. Gjykata thekson së përmes Aktgjykimit në rastin KI187/18 dhe KI11/19, kishte shpallur të pavlefshëm vetëm njërin nga Aktgjykimet e Gjykatës Supreme, përkatësisht, Aktgjykimin [PML. nr. 293/2018] e 3 dhjetorit 2018, të nxjerrë si rezultat i kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë së të pandehurit, përkatësisht parashtruesit të kërkesës, kundër Aktgjykimit [PAKR. nr. 108/2018] të 19 prillit 2018 të Gjykatës së Apelit. Ndërsa nuk ka trajtuar pretendimet përkitazi me Aktgjykimin [PML. nr. 226/2018] e 18 tetorit 2018 të Gjykatës Supreme, sepse kërkesën përkitazi me vlerësimin e kushtetutshmërisë së të njëjtës, e ka shpallur të papranueshme. Ky rezultat i shqyrtimit të kushtetutshmërisë së dy Aktgjykimeve të Gjykatës Supreme që trajtojnë kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë kundër të njëjtit Aktgjykim të Gjykatës së Apelit, buron nga fakti që Gjykata Supreme, në rrethanat e rastit konkret, ka trajtuar ndaras kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë së parashtruar nga i pandehuri dhe mbrojtësi i tij, duke vendosur përmes dy Aktgjykimeve.
39. Në këtë drejtim, Gjykata vlerëson se ka qenë detyrë e Gjykatës Supreme ta rishqyrtojë vendimin e saj në përputhje me gjetjet e vendimit të Gjykatës Kushtetuese dhe ta njoftojë Gjykatën lidhur me zbatimin e vendimit të saj.
40. Gjykata vëren se Gjykata Supreme, në zbatim të Aktgjykimit të Gjykatës, kishte rishqyrtuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruesit të kërkesës në bazë të gjetjeve të Aktgjykimit të Gjykatës në rastin KI187/18 dhe KI11/19, respektivisht në lidhje me pretendimet përkitazi me përbërjen e kolegjit të trupit gjykues. Gjykata Supreme pasi eliminoj shkeljen e gjetur me Aktgjykimin e Gjykatës, rishqyrtoi pretendimet e parashtruesit të kërkesës dhe vendosi që ti shpallë të pa bazuara.
41. Rrjedhimisht, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme kishte eliminuar shkeljen sipas gjetjeve me Aktgjykimin KI187/18 dhe KI11/19 të Gjykatës, dhe me këtë ka përmbushur obligimin e saj lidhur me zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese.

42. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës gjithashtu ngre pretendime tjera përkitazi me Aktgjykimin [PML. nr. 290/2019] të 21 tetorit 2019 të Gjykatës Supreme. Parashtruesi i kërkesës i referohet shkeljes së nenit 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] të Kushtetutës, ndërsa përkitazi me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, gjithashtu dhe siç është cekur më lartë, pretendon që (i) mbrojtësi i tij kishte vepruar në kundërshtim me Ligjin për Avokatinë, duke dëmtuar rrjedhimisht interesat e tij; dhe (ii) Aktgjykimi i kontestuar ishte nxjerrë në kundërshtim me dispozitat e caktuara të procedurës penale.
43. Përkitazi me pretendimin për shkelje të nenit 30 të Kushtetutës, Gjykata thekson se vetëm përmendja e neneve të Kushtetutës, nuk është e mjaftueshme për të ndërtuar një pretendim për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës duhet të sigurojnë pretendime të arsyetuara dhe argumente bindëse. (Shih, në këtë kontekst, rastin e Gjykatës KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, paragrafi 33).
44. Lidhur me pretendimet se (i) Aktgjykimi i kontestuar ishte nxjerrë në kundërshtim me dispozitat e caktuara të procedurës penale; (ii) mbrojtësi i tij kishte vepruar në kundërshtim me Ligjin për Avokatinë, duke dëmtuar rrjedhimisht interesat e tij, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës e ka ndërtuar rastin e tij mbi baza ligjshmërie, përkatësisht mbi vërtetimin e gabuar të fakteve, për sa i takon përfaqësimit të tij nga ana e mbrojtësit të tij, si dhe interpretimin e gabuar të ligjit nga ana e gjykatave të rregullta.
45. Gjykata rikujton se këto pretendime kanë të bëjnë me mënyrën sesi Gjykatat e rregullta kanë konstatuar faktet e rastit dhe kanë bërë interpretimet përkatëse ligjore. Si të tilla, ato pretendime hyjnë në fushën e ligjshmërisë dhe, parimisht, nuk hyjnë në domenin e Gjykatës Kushtetuese (Shih, rasti KI56/17, parashtruese e kërkesës *Lumturije Murtezaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 18 dhjetorit 2017, paragrafi 35).
46. Në këtë drejtim, Gjykata thekson qëndrimin e saj të përgjithshëm se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e faktit dhe ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “*shkallës së katërt*”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në përputhje me praktikën e saj tanimë të konsoliduar, Gjykata rithekson se është roli i gjykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të ligjit procedural dhe material dhe se Gjykata Kushtetuese nuk mund të bëjnë vlerësime se pse një gjykatë e rregullt ka vendosur në një mënyrë të caktuar e jo në një tjetër (Shih rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
47. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse në një proces gjyqësor, provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë zhvilluar në mënyrë të atillë që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë.

48. Mbështetur në shkresat e lëndës, Gjykata vëren se arsyetimi i dhënë në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme është i qartë dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjithashtu gjeti që procedurat para Gjykatave të rregullta nuk ishin të padrejta apo arbitrare.
49. Gjykata vëren se Gjykata Supreme, pasi që kishte eliminuar shkeljen e gjetur me Aktgjykimin KI187/18 dhe KI11/19 të Gjykatës Kushtetuese, e kishte hedhur poshtë kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruesit të kërkesës si të pa bazuar, i paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjilan dhe aktgjykimit të Gjykatës së Apelit. Gjykata vëren se në Aktgjykimin [Pml.nr. 290/2019] të 21 tetorit 2019 të Gjykatës Supreme, gjyqtari R.R nuk ishte pjesë e kolegjit shqyrtues pra nuk ishte pjesë e vendimmarrjes. Pjesë e kolegjit shqyrtues në Aktgjykimin e lartpërmendur të Gjykatës Supreme ishin gjyqtarët: E.P kryetar, A.M dhe M.M anëtarë. Pra me këtë Gjykata Supreme kishte eliminuar shkeljen e gjetur nga ana e Gjykatës përmes Aktgjykimit KI187/18 dhe KI11/19.
50. Kështu, Gjykata Supreme, pasi rishqyrtoi pretendimet e parashtruesit të kërkesës në Aktgjykimin [Pml.nr. 290/2019] të 21 tetorit 2019, kishte theksuar si në vijim:

“

“Gjykata Supreme e Kosovës, pasi eliminoj shkeljen e theksuar ne aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese te Republikës se Kosovës, serish rishqyrtoi pretendimet e paraqitura ne kërkesë.

Gjykata Supreme e Kosoves në seancën e kolegjit shqyrtoi shkresat e lëndes ne kuptim të nenit 435 par.l lidhur me nenin 436 par.l te KPPK-se dhe pas vleresimit te pretendimeve ne kerkesë, gjeti se: kerkesa nuk eshte e bazuar. Sipas vleresimit te Gjykatës Supreme te Kosoves, pretendimi i të denuarit është i pabazuar, ngase aktgjykimet kunder te cilave ka parashtruar kerkese, nuk permbajne shkelje për të cilat pretendohet.

Ne dispozitivin e aktgjykimit te gjykatës se shkalles se pare qëndron përshkrimi se i dënuari ka vepruar me persona tjerë tani për tani te paidentifikuar, megjithatë, kjo nuk e bën dispozitivin e pakuptueshëm meqë është evidente se me këtë aktgjykim vetëm i dënuari Muhamet Idrizi është shpallur fajtor dhe është dënuar meqë ka përdorur pushkën automatike e i cili konstatim është ne harmoni edhe me ekspertizën balistike nga e cila është vërtetuar se ne vend in e ngjarjes janë gjetur 26 gëzhoja te kalibrit 7.26x39 mm dhe te shkreputa nga e njëjta arme dhe kjo ishte pikërisht edhe arsyeja se gjykata e shkalles se pare e ka liruar nga akuza te pandehurin tjetër Enver Idrizi për veprën penale te vrasjes se rende ne tentative. Ne rastin konkret rezulton se nuk është kontestues fakti se me arme te gjate ka shtënë vetëm i dënuari Muhamet Idrizi e te cilin e vërtetojnë edhe te dëmtuarit dëshmitarët Reshat dhe Shaip Emerllahu siç e thekson edhe gjykata e shkalles se pare ne aktgjykimin e saj ne [faqen 5-7 e qe këtë arsyetim e aprovon ne tërësi edhe Gjykata Supreme e Kosovës. Aktgjykimi i gjykatës se shkalles se pare përkatësisht dispozitave është i qarte dhe konkret dhe ne te janë përfshirë te gjitha te dhënat përkitazi me kohen, vendin dhe mënyrën e kryerjes se veprës penale, kurse ne arsyetimin e saj janë dhëne arsye te qarta për faktet vendimtare e te cilat janë konfirmuar edhe nga gjykata e shkalles se dyte.

Pretendimet e theksuara ne kërkesë përkitazi me alibinë e te dënuarit Muhamet Idrizi përkatësisht rrethanën se ne kohen kur është kryer vepra penale ka qene ne tjetër vend tjetër nuk ishin te bazuara. Sipas vlerësimit te Gjykatës Supreme te Kosovës pretendimet përkitazi me shkeljen e ligjit penal, meqë ne rastin konkret nuk është vërtetuar fakti se vepra penale është kryer për motive te hakmarrjes se paskrupullt, po ashtu nuk ishin pretendime te bazuara. Duke u bazuar ne mënyrën dhe rrethanat e kryerjes se kësaj vepre penale përkatësisht zënia e pusisë dhe duke i pritur te dëmtuarit, paraqet pa dyshim aspekt te dinakërisë dhe e cila është ndërlidhur edhe me motivin e hakmarrjes si rezultat i vrasjes qe paraprakisht familjari i te dëmtuarve përkatësisht djali i axhës se tyre i kishte bere familjarit te tani te dënuarit Muhamet Idrizi. Se behet fjale për motive te hakmarrjes vërtetohet edhe përmes vazhdimit te zingjirit te dhunës mes te këtyre familjeve përkatësisht vrasjes se kryer nga anëtari i familjes se te dënuarit Muhamet Idrizi ndaj familjarit te te dëmtuarve tregon qarte motivin e hakmarrjes ne këtë çështje. Prandaj, bazuar ne konkludimet e gjykatave te instancave me te ulëta rreth zhvillimit te ngjarjes, motivit dhe cilësimit juridik janë rezultat i vlerësimit te drejte te provave te administruara dhe rrjedhimisht ne mënyrë te drejte është aplikuar ligji penal.”

51. Në këtë aspekt, Gjykata më tej konsideron se parashtguesi i kërkesës nuk ka dëshmuar se procedurat pranë Gjykatës Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë themelore të tij të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur si rrjedhojë e interpretimit të gabuar të së drejtës procedurale. Gjykata rithekson se interpretimi i ligjit është detyrë e gjykatave të rregullta dhe është çështje e ligjshmërisë (Shih, *mutatis mutandis*, rastet: KI63/16, parashtgues i kërkesës Astrit Pira, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 gushtit 2016, paragrafi 44; KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 dhe KI64/16, parashtgues të kërkesës Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lush taku, Esat Tahiri, Azem Duraku dhe Sami Lushtaku, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 nëntorit 2016, paragrafi 62).
52. Lidhur me pretendimin që ka të bëjë me mbrojtësin e tij, ku sipas parashtguesit mbrojtësi i tij kishte vepruar në kundërshtim me Ligjin e Avokatisë duke dëmtuar interesat e tij, çka në të vërtet nuk përbën argument të vlefshëm për shqyrtim para Gjykatës Kushtetuese, aq më tepër, kur vetë parashtguesi i kërkesës ka pasur mundësi që në të gjitha fazat e procedurës që ta revokojë mbrojtësin e tij, gjë që vërtetohet që nuk e ka bërë deri tash.
53. Gjykata thekson , se sjellja para gjykatave e avokatit apo e përfaqësuesit të autorizuar nga vetë parashtguesi është përgjegjësi e parashtguesit. Çfarëdo veprimi ose mosveprimi procedural nga përfaqësuesi i atribuohet parashtguesit të kërkesës (Shih *Bekauri kundër Gjeorgjisë*, Nr. 14102/02 GJEDNJ, aktgjykim i 10 prillit 2012, paragrafët 22-25; dhe shih, *mutatis mutandis*, dhe *Migliore dhe të tjerët kundër Italisë*, Nr. 58511/13 GJEDNJ, aktvendim i 27 janarit 2014; Shih rastet e Gjykatës : Rasti nr. KI02/10, *parashtgues Roland Bartecko*, Aktvendim për papranueshmëri, , paragrafët 25-28, 21 mars 2011; KI61/15, *parashtgues Islam Krasniqi*, Aktvendim për Papranueshmëri i 10 shtatorit 2015, , paragrafi 33).
54. Rrjedhimisht, duke marrë parasysh pretendimet e ngritura nga parashtguesi i kërkesës dhe faktet e paraqitura nga ai, Gjykata duke u mbështetur edhe në standardet e vendosura në praktikën e vet gjyqësore në raste të ngjashme dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, konstaton që parashtguesi i kërkesës nuk ka

dëshmuar dhe nuk ka mbështetur mjaftueshëm pretendimet e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.

55. Rrjedhimisht, kërkesa në baza kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe rregullin 39 (2) të Rregullores së punës, është qartazi e pabazuar dhe duhet të shpallet e papranueshme.

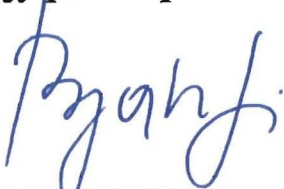
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe rregullat 39 (2) dhe 59 (2) të Rregullores së punës, më 16 shtator 2020, njëzëri

VENDOS

- I. TË SHPALLË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TË PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bajram Ljatifi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Anna Rama-Hajrizi